

लोकप्रियसाहित्यग्रन्थमाला-४४

आधुनिक-संस्कृतसाहित्य-सन्दर्भसूची

**A Bibliography of Modern
Sanskrit Writings**

बाधावल्लभत्रिपाठी

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम्

मानितविश्वविद्यालयः

नवदेहली

INTRODUCTION

Radhavallabh Tripathi

The first edition of the *Bibliography of Modern Sanskrit writings* was published by Rashtriya Sanskrit Sansthan in 2002. It was edited by the present author in collaboration with Ramakant Pandey and Dharmendra Kumar Singhdeo. It had 2098 entries, covering works published up to 2000-2001. The present revised edition of *Ādhunikasaṃskṛtasāhitya-sandarbhāsūcī* is being published with 5040 entries, (3360 in the main list and 1680 in the appendix). Of these, 306 are Mahākāvyas. 763 plays or collections of plays, 567 Khaṇḍakāvyas, 1620 collections of lyric poems, 350 anthologies of poems, 113 novels, 337 collections of short stories, 227 translated works covering various genres and 23 titles belong to the category of literature for children. RemaininRg 417 titles belong to the category of scientific and philosophical literature. The aim of bringing out this bibliography with detailed introduction is to present a panorama of modern Sanskrit writings - original works in all forms of literature. Books written and published in Sanskrit between 1850 to 2011 - original writings only - have been included.

I am confident that this bibliography with the detailed introduction being given for this new edition will not only serve as a reference work, but it will also establish the authenticity of creativity in Sanskrit in our age.

Contrary to popular belief, there is an astonishing upsurge of creativity in Sanskrit today. Many of the modern Sanskrit writings are qualitatively of such high order that they can easily be treated at par with the best of classical Sanskrit works, and they can also be judged in contrast to the contemporary literature in other languages. The enormous quantity of the published works in Sanskrit composed during the past two centuries encompasses all forms of literature and variety of genres.

The latter half of the nineteenth century marks the beginning of a new era in Sanskrit literature. Authors of Sanskrit displayed an awareness of a changing socio-political scenario. In Kerala, Rajraj Verma (1863-1918) a nephew of King Kerala Verma, had composed a play in Sanskrit entitled *Gairvāṇīvijaya* (Victory of Sanskrit). In this play, Sanskrit Language appears as a character and thwarted by the overpowering impact of English and Anglicization, she desperately approaches Brahmā for the redressal of her grievances. At Brahmā's orders,

आधुनिक-संस्कृतसाहित्य-सन्दर्भसूची

अ

१. अकिञ्चनकाञ्चनम्, (एकाङ्कनाटकम्) अभिराजराजेन्द्रमिश्रः, वैजयन्त प्रकाशन, 8 बाघम्बरी मार्ग, इलाहाबाद, 1974।
२. अक्कमादेवीशतकम्, मल्लिकार्जुनपरडुी, संस्कृत विभाग, कर्नाटक विश्वविद्यालय, धारवाड़, 1972।
३. अक्षयगीतमुकुन्दम्, (भक्तिकाव्यम्) ओगेटिपरीक्षितशर्मा, 10-11 सकाल नगर, बाणेर रोड, पुणे, 1999।
४. अक्षरभारती, (निबन्धः) श्रीरञ्जनसूरिदेवः, लता प्रकाशन, पी.एन. सिन्हा कालोनी, भिखना पहाड़ी, पटना, 1996।
५. अखिलं विश्वं राममयम्, (रूपकम्) कमलारत्नम्, दूर्वा, अङ्कः, 1987।
६. अगस्त्यः, (काव्यम्) के.एस. नारायणाचार्यः, सं. श्रीमती शाकुन्तला विश्वास, संस्कृत भारती, माता मंदिर गली, झण्डेवालान्, नई दिल्ली, 2011।
७. अग्निजा, (काव्यसङ्ग्रहः) व्योमशेखरः, लोकालोक प्रकाशन, 156, श्याम पार्क गाजियाबाद, 1984।
८. अग्निजा, (काव्यसङ्ग्रहः) मू.ले. वीरसावरकरः, अनु. ग.बा. पलसुले, 593 सदाशिवपेट, पुणे, 1958।
९. अग्निशिखा, (काव्यसङ्ग्रहः) पुष्पादीक्षित, ऋतम्भरा प्रकाशन, जबलपुर, (म.प्र.) 1984। प्राप्ति स्थान-डॉ. पुष्पा दीक्षित, पाणिनि शोध संस्थान, गोंणपारा, बिलासपुर।
१०. अङ्कुशः, (अनूदितम्) जनार्दनहेगडे, संस्कृत भारती, मातामंदिर गली, झण्डेवालान्, नई दिल्ली, 2011।
११. अङ्गुष्ठदानम्, (शिशुनाटकम्) रामकिशोरमिश्रः, महामना मालवीय महाविद्यालय, खेकड़ा, मेरठ, 1986।
१२. अच्युतानन्दकथासाहित्यम्, (कथासङ्ग्रहः) आचार्यः अच्युतानन्ददाशः, संस्कृतभारती, मातामंदिर गली, झण्डेवालान्, नई दिल्ली, 2011।

२०९. आत्माञ्जलिः, (काव्यम्) मेहता, दौलतराय भीमजी, शिवम्, पार्थ पब्लिकेशन्स, अहमदाबाद, 2000 ।
२१०. आदर्शदम्पती, (उपन्यासः) श्रीवृद्धिचन्द्रशास्त्री, संस्कृतरत्नाकर, 4/7-11, 1937
२११. आदर्शरमणी, (उपन्यासः) भट्टमथुरानाथः, सं. राघवेन्द्र मुद्रणालय, इलाहाबाद, 1905, मञ्जुनाथगद्यगौरव में संकलित, सं. डॉ. रमाकान्तपाण्डेय, प्रतिभाप्रकाशन, शक्तिनगर, नई दिल्ली, 2003 ।
२१२. आदर्शविभूतिः, (विजयधर्मसूरिचरितकाव्यम्) उपाध्यायः श्रीमङ्गलविजयजीमहाराजः, प्र. हेमचन्द्र, सवाचन्द्रशाह, कलकत्ता, वि.सं.1997
२१३. आदर्शोदार्यम्, (नाटकम्) गोस्वामीहरिकृष्णशास्त्री, कोसलेन्द्रमठ, पालड़ी, अहमदाबाद, 1976 ।
२१४. आदिकविः, (रूपकम्) बुद्धदेवपाण्डेयः, भारती- 4, पटना ।
२१५. आदिकविश्रीवाल्मीकिव्यासकालिदासादिशतकाष्टकम्, पं. रघुनाथप्रसादचतुर्वेदः, श्रीराजराजेश्वरी संस्थान, 2 दशभुजी गणेश मथुरा, प्रथम संस्करण -1983 ।
२१६. आदिकवेरुद्धवम्, (रूपकम्) जयश्रीनाग, बुद्धान, 1984
२१७. आदिकाव्योदयम्, (नाटकम्) महालिङ्गशास्त्री, साहित्यग्रंथमाला, तिरुवालङ्गाडु, तञ्जौर, 1963 ।
२१८. आद्या चतुश्शती, (मुक्तककाव्यम्) प्रो. आद्याप्रसादमिश्रः, अक्षयवट प्रकाशन, 26, बलरामपुर हाउस, इलाहाबाद, 2007 ।
२१९. आधिदैविकाध्यायः, (दार्शनिकग्रन्थः) पं. मधुसूदनओझा, सं. सुरजनदासस्वामी, प्र. प्रद्युम्नओझा, चौखम्बा संस्कृत सीरिज ऑफिस, पो.बा.नं.8, वाराणसी-1, उ.प्र., 1950 ।
२२०. आधुनिकसंस्कृतशास्त्रसमीक्षणम्, (निबन्धसङ्ग्रहः) सं. डॉ. रमाकान्तपाण्डेयः, जगदीश संस्कृत पुस्तकालय, जयपुर, 2009 ।
२२१. आधुनिकसंस्कृतसाहित्यश्रीः, (डॉ. रामजीउपाध्यायस्य अभिनन्दनग्रन्थः) सं. राधावल्लभत्रिपाठी, रमाकान्तपाण्डेयः, प्रतिभा प्रकाशन, 29/5, शक्तिनगर, दिल्ली, 2001 ।
२२२. आधुनिकसंस्कृतसाहित्यानुशीलनम्, सं. रामजीउपाध्यायः, संस्कृत-परिषद् सागर विश्वविद्यालय, सागर, म.प्र., वि.सं. 2022 ।

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम्
मानितविश्वविद्यालयः
नवदेहली